

FREDERIKSSUND
KOMMUNE

Inspirationskatalog til et styrket samarbejde mellem skoler og klubber - på mellemtrin og i udskoling

Erfaringer, ideer og visioner
anno 2013, 1. udgave

Inspirationskataloget er blevet til på Frederikssund Klubbernes initiativ for at styrke samarbejdet mellem klubber og skoler til gavn for børn i Frederikssund Kommune.

Ansvarshavende redaktør: fællesleder Nina W. Pedersen, Frederikssund Klubberne.

Research og skribent: kommunikationsmedarbejder Else Marie Andersen, Frederikssund Klubberne.

Fotos: Carsten Johansen, Else Marie Andersen m.fl.

© Indholdet i inspirationskataloget må gerne gengives ved kildehenvisning til Frederikssund Klubberne.

Indholdsfortegnelse

---

1. Perspektiver på øget samarbejde mellem klub og skole	3
   Læsevejledning.....	4
2. Visioner og ideer - fra skoleledere og klubledere	5
2.1. Pædagoger på mellemtrin kan styrke børns trivsel	5
2.2. Visioner prøves af i indskoling	5
2.3. Pædagoger i udskoling	6
2.4. Hvordan fordele ansvar for faglige mål og trivsel?.....	6
2.5. Koordinering kan styrke børns trivsel	7
2.6. Fælles lederteam for skole, klub og SFO.....	7
2.7. Klubben er en arbejdsform	7
2.8. Mønsterbrydning vha relationsarbejde og miljøskift.....	8
2.9. Klubpædagogik er indirekte understøttende undervisning.....	8
2.10. Klubpædagoger kan styrke forældresamarbejde	9
3. Idékatalog over klubpædagogers bidrag til understøttende undervisning	9
3.1. Direkte understøttende undervisning:	10
3.2. Indirekte understøttende undervisning:.....	12
4. Forebyggelse og inklusion i skole- og klubsamarbejdet	14
   – en erfaringsopsamling af aktuelle og tidligere samarbejder mellem klub og skole.	14
4.1. Samarbejde om grupper af børn	14
4.2. Indsatser over for børns mistrivsel eller andre vanskeligheder	16
4.3. Mønsterbrydning ved hjælp af klubbens relationsarbejde	16
4.4. Pitstop-projekter: klubpædagoger som vikarer, inklusions- eller selvværdsopbyggende pædagoger	16
4.5. Andre fora for samarbejde og koordination	17
5. Afrunding	19

---

1. Perspektiver på øget samarbejde mellem klub og skole

Frederikssund Klubberne har taget initiativ til at udarbejde et inspirationskatalog med ideer til, hvordan skoler og klubber kan styrke samarbejdet i lyset af den nye skolereform. Vi havde selv behov for at få et overblik over de erfaringer, klubbernes medarbejdere samlet set råder over - set i forhold til den nye skolereform, som vi bliver udfordret af som klubber.

Formålet med inspirationskataloget er netop at inspirere skoler og klubber til at styrke og udvikle samarbejdet til fordel for børns læring, livskompetencer, fordybelse, trivsel og oplevede inklusion.

Som kataloget illustrerer, kan klubbernes medarbejdere samlet set *supplere* og byde ind med en række kompetencer i skolernes understøttende undervisning. Ikke kun på mellemtrinnet, men også i udskolingen. Ikke kun i idræt, men i det hele taget i de praktiske, musiske og bevægelsesorienterede fag – med respekt for, at det fortsat er lærerne, der har det overordnede ansvar for undervisningen.

Vores spidskompetencer er især at styrke børns trivsel, at udvikle børns sociale og andre livskompetencer, at tage udgangspunkt i børns motivation og lægge en lærende intension ned over de aktiviteter, vi tilrettelægger for børn i klubber. Og ikke mindst: at styrke det forebyggende arbejde med børn. Vi tillader os at kalde det sociale og forebyggende arbejde for *indirekte understøttende undervisning*.

Vi ser netop et stort behov for at sikre den forebyggende indsats, fordi den ikke umiddelbart er tænkt ind i skolereformens lovtekst. Netop forebyggelse af mistrivsel, konflikthåndtering og arbejde med at inkludere børn i fællesskaber er nogle af vores spidskompetencer i klubberne.

Som det fremgår af kataloget her, ser både skolernes ledelse og klubberne oplagte muligheder for at lade klubbepædagoger indgå som trivselsagenter, digitale mentorer, lege- og bevægelsespiloter, mesterlæringspædagoger eller eventpædagoger, der kan tilrettelægge inkluderende og forebyggende aktiviteter, udflugter, men også supplerende læringsforløb og arrangementer, som understøtter børns sociale, erkendelsesmæssige, faglige og sanssemæssige kompetencer, udvikling, trivsel og læring. For klubberne er det ikke nyt at være underlagt et læringsrationale, men vi har været dårlige til at formidle, at det er sådan, vi arbejder.

Vores vision er at bidrage til, at skoledagen ikke nødvendigvis slutter klokken 14. Ved at samarbejde kan vi sammen sætte fokus på børns læring og udvikling – også i fritidslivet.

Klubberne er af den opfattelse, at det er vigtigt at fastholde et kvalitativt fritidstilbud efter middag og om aftenen. Vi skal passe på de mødesteder, vi har udviklet til børnene i fritidsklubberne, og som møder stor tilfredshed blandt

---

forældrene. Eksempelvis giver 97 % af forældrene i Frederikssund Klubberne udtryk for, at de er tilfredse eller meget tilfredse med fritidsklubberne generelt. Siden 2008 har vi oplevet en vækst i medlemstallet på 28 %. Vi mener derfor, at der – trods en ny skolereform - fortsat vil være behov for klubber til at støtte børn i overgangen mellem den organiserede og den selvorganiserede fritid.

Klubmedarbejderne har fingeren på pulsen i forhold til, hvad der optager og motiverer børn her og nu. Vi er klar til at bidrage – også til en ændret dagsrytme for børnene. Vi tager udgangspunkt i en hands-on-agtig læringsform, der måske på sigt kan skabe fundament for nogle produktionsskolelignende læringsforløb for nogle af de børn, der har brug for det – på mellemtrinnet og i udskoling.

Sammenlagt har vi 80 medarbejdere plus ca. 4000 kvadratmeter, der kan bruges som læringsrum. Indendørs har vi lokaler med værksteder, computer-rum, godkendte køkkener og overnatningsfaciliteter - foruden vores udendørs legepladser, fordelt på ni matrikler, en af dem med større dyrehold.

Vores arbejdsform er matrikelløs, så de enkelte medarbejdere i Frederikssund Klubberne er ikke bundet til den enkelte klub. Klubben er således mere en arbejdsform end en institutionsform, så lad os se, hvordan 2 og 2 kan blive 5, hvis vi puljer læreres og pædagogers samlede kompetencer til gavn for Frederikssund Kommunes børn på mellemtrinnet og i udskoling.

Kataloget er blevet til på baggrund af både konkrete erfaringer, visioner og ideer, formuleret i interview med tre skoleledere, to viceskoleledere, fællesklubleder, en række klubledere og klubmedarbejdere.

Vi havde netop også brug for at høre, hvordan vores nærmeste samarbejdspartner – skolerne og lærerne – opfatter reformens udfordringer og muligheder for samarbejde, som vi forhåbentlig kan inspirere til at udvikle sammen. Det er derfor glædeligt for os, at alle interviewede udtrykker ønske om et styrket samarbejde om børn på mellemtrinnet, fordi det vil sikre den helhedsorienterede indsats, der sikrer det enkelte barn de bedste muligheder for at udnytte deres egne ressourcer og kompetencer, så de får et godt liv. Netop en styrket helhedsindsats over for børn i Frederikssund Kommune er vores hovedfokus. Derfor dette inspirationskatalog til fortsat udvikling af samarbejdet.

*Stor samarbejdshilsen fra ledergruppen i Frederikssund Klubberne
Fællesklubleder Nina Wittendorf Pedersen*

Læsevejledning

I de kommende afsnit kan du læse *skolelederes og klublederes visioner og nye ideer til det fremtidige samarbejde*.

Derefter beskriver vi en række ideer til, hvordan klubbernes personale og enkeltmedarbejdere kan indgå i skolens *understøttende undervisning*, såvel direkte som indirekte.

Endelig beskriver vi en række konkrete erfaringer fra aktuelle og tidligere klubsamarbejder, der alle har fokus på *forebyggelse og inklusion*.

God Læselyst!

---

2. Visioner og ideer - fra skoleledere og klubledere

De tre interviewede skoleledere, viceskoleledere, fællesklubleder, klubledere og medarbejdere giver alle udtryk for ønsker om et mere formaliseret samarbejde om børns trivsel på mellemtrinnet.

I det følgende gengiver vi deres visioner, ideer og synspunkter i form af konkrete udtalelser.

Afsnittet berører primært visioner og ideer til indholdet i arbejdet og i mindre grad de organisatoriske udfordringer, der kan være i samarbejdet mellem skoler og klubber.

2.1. Pædagoger på mellemtrin kan styrke børns trivsel

En mulighed kunne være at tilknytte en klubpædagog til skolernes årgangsteams på mellemtrinnet, fx 15 timer ugentlig, hvor pædagogen også er med i klassen, gerne hver dag. Pædagogens indsats skal koordineres og handles af med årgangsteamet af lærere fx på ugentlige eller 14-dags-møder. Pædagogens indsats vil kunne understøtte *den generelle trivsel i klassen*. Det vil ikke erstatte AKT, men supplere og udvide AKT-indsatsen, påpeger skoleleder Susanne Patij, Jægerspris Skole. Årgangspædagog og lærere skal i samarbejde finde ud af at bruge ressourcerne bedst muligt. "Det samarbejde kan vi konstruere i indskoling med SFO. Hvorfor ikke udvide det til mellemtrinnet?", siger Susanne Patij.

"Strandgårdsskolen i Ishøj arbejder på den måde både i indskoling og i mellemtrinnet med pædagoger i 15 timer om ugen på hver årgang, der har to spor. De er nået så langt, at lærere og pædagoger inden sommerferien aftaler: Hvem løser hvilke opgaver i ferien? Det betyder, at der faktisk også er lærere, der tager tjansen i klubben hen over sommerferien, men de har også arbejdet sammen i lang tid på den skole, og de kender hinandens kompetencer", fortæller hun.

Mere AKT-arbejde for samme ressourcer

"Et formaliseret samarbejde vil give mere AKT-arbejde for de samme ressourcer, og det er nødvendigt, hvis inklusionsdagsordenen skal lykkes. Der skal flere hænder i skolerne, og vi har rigtig meget brug for pædagogerne her. Man kunne jo starte samarbejdet som et udviklingsarbejde for dem, der har lyst til at prøve, for lærerne skal opleve, at det er en berigelse at få flere kompetencer i spil", siger Susanne Patij. "Det, der bidrager og letter i éns arbejde i det daglige, det går man jo efter", siger afdelingsleder i mellemtrin og udskoling, Anne Nielsen.

2.2. Visioner prøves af i indskoling

Ide: Klubpædagoger som inklusionspædagoger på mellemtrinnet

Lige nu barsler en skole med at etablere inklusionspædagoger i indskoling, hvor SFO-pædagoger arbejder i klasserne og får ansvar for inklusionsarbejdet herunder arbejdet med handleplaner og forældresamtaler i den sammenhæng. De har også børnene alene i 3 timer ugentligt i indskoling.

En tilsvarende ordning med inklusionspædagoger var oplagt at lave i samarbejde med klubpædagoger for mellemtrinnet og udskoling, foreslår skoleleder Lise Wenzel Andersen på Byvangskolen i Slangerup.

Inklusionspædagoger skal således have ansvaret for inklusionsprocesser også i forhold til forældre, ansvar for at udarbejde handleplaner og revidere dem hver tredje måned i samarbejde med forældre og lærere. Det vil kræve et vist timevolumen, fx minimum 8 timer fra klubben, mener Lise Wenzel Andersen. Men det er ikke realistisk at give pædagoger det fulde ansvar for fx inklusion fra dag 1. Der vil være et års indkøring blandt andet til at lære at udarbejde individuelle handleplaner for børn.

Pilotprojekt med klubpædagog i klassen.

En anden skole og klub har netop aftalt et pilotprojekt, der starter til oktober, hvor en klubpædagog skal deltage i klassen.

I det konkrete samarbejde er det aftalt, at klubpædagogen deltager 10 timer om ugen i en 4. klasse, hvor han også i klubben er tilknyttet som en del af årgangsteamet.

”Vi skal blive klogere på, hvordan pædagogens rolle helt præcis skal være, det skal han samarbejde med lærerne om. Det er den store udfordring: Hvem har ansvar for hvad? Og hvem leder hvem?”, siger Rasmus Andersen, Klub Toppen.

Foreløbig har skole og klubleder snakket om, at pædagogen evt. kan have fokus på klassens generelle trivsel, en slags trivselspædagog, men også have mulighed for at sætte sine kompetencer i spil med anderledes læring i klassen. ”Bedre trivsel giver større læring. Lærerne skal nå nogle læringsmål. En pædagog i klassen kan løfte en del af trivselsindsatsen. Men det er fortsat lærerne, der har hovedansvaret for at nå i mål med de fastsatte læringsmål for eleverne, også selv om pædagogen måske har børnene alene nogle timer. Til gengæld kunne hovedansvaret for at børn trives, ligge hos pædagogen, selvom lærerne ligeledes har et medansvar for trivselen i klassen. For læring og trivsel foregår i en samhørighed”, siger Rasmus Andersen.

Aftalen er, at ”trivselspædagogen” primært har timer i klassen sidst på dagen, så han blandt andet kan fortsætte arbejdet i klubben.

2.3. Pædagoger i udskolingen

Klubberne ser også muligheder i at lade klubpædagoger supplere lærerne i udskolingen, hvor vi kan støtte de ældste børns trivsel i overgangen fra mellemtrin til udskolingen, fordi vi kender mange af børnene.

Netop i teenageårene sker der mange ting i børnenes liv: De skifter skole, får nye kammerater og skal indgå i nye kulturer og hierarkier på nye skoler. Det er vores oplevelse, at de store børn kan have brug for voksne, de kender og har tillid til – ud over deres forældre.

2.4. Hvordan fordele ansvar for faglige mål og trivsel?

En skoleleder siger: ”Vi har en faglig udfordring i skolen: Alle børn skal have det godt. Alle skal udfordres fagligt og blive så dygtige, de kan. På sigt kunne jeg godt se en skole, hvor pædagoger tager et rigtig stort ansvar for børns trivsel, mens lærerne beholder ansvaret for børnenes faglige udvikling og for at nå målsætningerne”, siger skoleleder Susanne Patij, Jægerspris Skole:

”Som lærer i den danske folkeskole skal man beherske: relationskompetence, klasseledelse og de fagdidaktiske kompetencer, og det skal de fortsat kunne, men inklusionspædagoger kan godt stå for en del af klasseledelsen. Vi skal fx udvikle en skole, hvor der er daglig bevægelse, vi er ikke færdige med at undersøge, hvordan det skal se ud, men i mit hoved kunne det se sådan ud, at

---

der kunne være et ½ times bånd (forløb) med bevægelse eller noget leg – hop og dans – om morgenen. Det kunne godt være en aktivitet, som årgangens pædagog kunne stå for – men aftalt i et samarbejde med årgangens lærere. Imens kunne lærerne holde elevsamtaler eller andet samarbejdsarbejde med elever. Også sidst på dagen kunne pædagogen stå for nogle aktiviteter, men det kan vi kun gøre, hvis pædagogen også er med i midten af dagen, for vi kan ikke bede en klubpædagog om at komme en time om morgenen og igen om eftermiddagen”.

2.5. Koordinering kan styrke børns trivsel

- og måske forbedre lærernes arbejdsmiljø?

Nogle klubber oplever løbende at kontaktpædagog og årgangsteams samarbejder om grupper af børn eller enkelte børn. ”Nogle lærere benytter klubpædagoger som sparringsparter i forhold til at få ideer til at tackle nogle børn”, fortæller Sissi Stoltze, klubleder i Klub 200 (tidl. Klub Græse Bakkeby). Har et barn haft det skidt i skolen i løbet af dagen, vil et mere formaliseret samarbejde ikke kun styrke børns trivsel, men måske også aflaste lærernes bekymringer om et barn efter endt skoledag? Måske kan lærerne opleve det som et bidrag til et bedre arbejdsmiljø, hvis de kan gå ned i klubben og bede kontaktpersonen – eller den medarbejder, der har den tætteste relation til barnet – følge op på et barn, der har haft det rigtig skidt i skolen. Fire skuldre løfter bedre end to. Især fordi skuldrene kan noget forskelligt og kan supplere hinandens kompetencer hen over dagen.

2.6. Fælles lederteam for skole, klub og SFO.

Ordningen kan indebære, at klubben bliver lagt ind under skolen, hvor skoleleder, SFO- og klubleder udgør et fælles lederteam, men et formaliserede ledelsesteam kan også etableres uden sammenlægning.

Både skoler og klubber finder, at et formaliseret samarbejde på ledelsesplan under en eller anden form er god ide for at sikre endnu tættere samarbejde: ”Når samarbejdet fungerer godt, kan de to institutioner sagtens fortsætte som to adskilte organisationer”, mener skoleleder Lillian Gustafsson, Græse Bakkeby Skole. ”Et fælles ledelsesteam vil nok kræve flere ledelsestimer til klubben, da den i givet fald skal fordele ledelsestimer to steder – både på skolen og i klubbens ledelsesteam, men vi oplever klubpersonalet som meget smidige og villige til samarbejde”, understreger skoleleder og viceskoleleder, GBS. Hvis klubbens personale bliver lagt ind under skolelederen og derved mister sit tilhørsforhold i Frederikssund Klubberne, bliver det nævnt som en udfordring for klubpædagogerne at bevare klubånden. Kan skolen ledelsesmæssigt fungere som den ”pædagogiske ledestjerne”, der sikrer, at klubånden bevares? ”Det er netop vigtigt, at klubpædagoger bevarer den ånd. De skal ikke ende som ”look-a-like-lærere””, påpeger viceskoleleder Ann Holm Lauridsen, GBS. Omvendt oplever skoleleder Lillian Gustafsson ikke, at SFO-pædagoger er blevet ”minilærere”: ”Man kan godt have en dobbeltrolle som klubpædagog og være tilknyttet skolen uden at sætte sin faglighed over styr”, siger hun.

2.7. Klubben er en arbejdsform

- der styrker den forebyggende og socialpædagogiske indsats, som ikke er tænkt ind i reformen

Klubpædagogik er en arbejdsform, der indebærer, at vi kan arbejde matrikelløst, det vil sige, at vi ikke er bundet af den enkelte klubs fysiske rammer.

Desuden arbejder vi forebyggende og den indsats er ikke tænkt ind i skolereformen, påpeger fællesleder Nina W. Pedersen.

”Samtidig skal vi passe på de mødesteder, vi har til børn, og hvor vi kan styrke børns livsduelighed og hjælpe dem med at navigere i livet.

Vi ser gerne, at klubbens personale både arbejder inde i skolen og fortsætter arbejdet, når skolen er slut, for der er behov for at lære børn på mellemtrinnet at begå sig i overgangen fra det organiserede til det selvorganiserede fritidsliv. Derfor mener vi, at det er vigtigt at fastholde et kvalitativt fritidstilbud til børn”, siger Nina W. Pedersen.

Klubben som arbejdsform betyder, at vi tilrettelægger aktiviteter, der danner rammer for processer, men der er som regel lagt en intension ned over aktiviteten”. Intensionen har ofte fokus på at udvikle og styrke nogle livskompetencer hos børn, fx sociale, erkendelsesmæssige, faglige og/eller sansemæssige kompetencer. ”Og vi arbejder dialogbaseret for at fremme børns egne refleksionsprocesser, så de bliver rustet til at indgå socialt, tage stilling og ansvar i eget liv”, siger konstitueret klubleder Morten Jensen. Fx kan klubpædagoger tilrettelægge aktiviteter og processer, hvor børn selv lærer at løse konflikter med fokus på ”sagen” og ikke ”personen”, lærer at indgå i fællesskaber, lærer at stå til ansvar for egne handlinger (og handlinger, gruppen foretager). ”Vi tilrettelægger aktiviteter med udgangspunkt i børns motivation her-og-nu”, siger klubleder Sissi Stoltze.

Netop den forebyggende og sociale indsats vil blive styrket ved et tættere samarbejde mellem klubber og skoler, viser det sig på de skoler, hvor klubpædagoger er med til den årlige klassegennemgang i starten af året. Her kan klubpædagogen supplere og videregive observationer af barnets sociale trivsel, fordi pædagogen ser barnet indgå i mange forskellige sammenhænge og arenaer, fx når de er i forskellige børnegrupper, på tværs af klubber, i forskellige aktiviteter - også uden for egen tryghedszone. ”Vi kan opdage nogle af deres færdigheder og kompetencer og styrke dem, så de kan bruge dem. Det styrker deres selvværd og smitter af på deres adfærd og trivsel – også i skolen”, siger Sissi Stoltze.

2.8. Mønsterbrydning vha relationsarbejde og miljøskift

Skolereformen og loven om inklusion udfordrer skoler og klubbers arbejde, men vi kan i højere grad samarbejde – også om at udnytte klubbens faciliteter og lokaler for at give nogle børn det skift, der kan være med til at skabe mønsterbrydning. Klubpædagoger kan være med til at ændre et barns negative adfærd i kraft af den gode relation til barnet.

Et oplagt sted at starte er at lade vikar og kontaktpædagog samarbejde og lade undervisningen foregå i klubben. Netop med det afkast, at børn, der er låst fast i en negativ adfærd og rolle i skolen, lettere kan få spillerum til at ændre adfærd ved at skifte ramme fra klasse til klubben. ”Tidligere forskning i mønsterbrydning viser netop, at relationsarbejde og skift af institution/miljø har dokumenteret effekt i forhold til at skabe mønsterbrydning”, siger klubleder Sissi Stoltze.

2.9. Klubpædagogik er indirekte understøttende undervisning

”Klubpædagoger kan fungere som kontakt- og klassepædagoger og kan ikke kun etablere idrætsaktiviteter, men i det hele taget supplere undervisningen med specialiserede læringsforløb inden for de praktisk, musiske og værkstedsorienterede fag på de årgange, vi er tilknyttet og for særligt interessere-

---

de børn”, siger konstitueret leder Morten Jensen i Klub Græse Bakkeby. “Men der, hvor vi som klubber er skarpest, det er i arbejdet med børns sociale kompetencer. Vi har fx redskaberne til at arbejde metodisk med at lære børn selv at løse deres egne konflikter, hvilket vel kan betegnes som indirekte understøttende undervisning, for konflikter i en børnegruppe kan virkelig ødelægge al undervisning”, siger Morten Jensen, der selv er læreruddannet. “Vi kan som klassepædagoger lave aktiviteter med børnene, tage med skolen på udflugter og lejrskoler, hvor vi kan være en ekstra hånd og samtidig understøtte børns trivsel”, siger Morten Jensen

2.10. Klubpædagoger kan styrke forældresamarbejde

Klubpædagoger kan være med til forældrekonsultationer og bidrage med vores syn på barnet. Ofte ser vi barnet fra andre vinkler og kan måske bedre få skabt en god kontakt til forældre til de børn, der har store vanskeligheder i skolen (og forældre måske derfor også har et anstrengt forhold til skolen), netop fordi vi “ikke har noget på deres børn” og måske ikke oplever problemer med dem i fritiden.

3. Idékatalog over klubpædagogers bidrag til understøttende undervisning

Pædagoger kan supplere tema-undervisning i skolerne

Et eksempel: Skolen arbejder med H. C. Andersen i dansk eller som tema i 4. klasse.

Klubberne kan supplere undervisningen og hjælpe børn med at etablere et teaterstykke, en tegneserie eller en rapport om et af hans eventyr, så lærerne får mere tid til at lave turboundervisning for de bogligt stærke.

I forlængelse af det gode samarbejde mellem pædagog og lærer kunne vi aftale, hvilke børn der skal styrkes i hvad. Måske de bogligt stærke skal omformulere tekst til teater, hvor de læser op. Eller de kan skrive tekst til tegneserier til en rapport om H. C. Andersen, mens andre børn kreerer billederne i tegneserien.

De bogligt svage børn kan bruge klubbens værksteder til at bygge kulisser til teatret, de kan lave musikken eller måske de kan tage billeder og bruge deres kreative evner til at kreere illustrationer til rapporten.

Der skal ikke herske tvivl om, at det primære fokus for Frederikssund Klubbernes personale helt overordnet er at skabe de mest optimale rammer for børn i Frederikssund Kommune, så de får mulighed for at få øje på, udvikle og bruge deres kompetencer nu og senere i livet.

Når vi alligevel i kataloget her har en del fokus på at ‘highlighte’ klubbepersonalets kompetencer, så er det, fordi vi hører skoleledere give udtryk for, at de ikke har kendskab til klubbernes kompetencer. Det håber vi, at de følgende sider kan bidrage til.

Vi har forsøgt at formulere klubbernes kompetencer, som vi ser, de kan indgå i den nye skole, der i højere grad kan tilrettelægges efter lokale ønsker og behov, hvilket efter vores mening er en

---

kæmpe mulighed for at skabe nogle helt nye rammer for børns hverdag, hvor lærerne bevarer ansvaret for undervisningen, som vi er i stand til at supplere.

Vi hæfter os eksempel ved reformens krav om [understøttende undervisning](#) - som led i den længere og varierede skoledag. Det kan ifølge Undervisningsministeriets hjemmeside fx være "varierede og differentierede undervisningsformer, bevægelse, faglig fordybelse og træning i lektiecaféer - og understøttede læringsaktiviteter, der har til formål at udvikle elevernes undervisningsparathed ved at arbejde med deres sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel".

Alt sammen for at bidrage til at styrke elevernes faglige niveau. Samtidig får skolerne "mere frihed til at tilrettelægge den understøttende undervisning, så den imødekommer lokale behov og indsatsområder på de enkelte skoler".

Vi hæfter os også ved, at "holddannelsesreglerne lempes for 4. til 10. klasse, så man må holddele i en større del af den samlede tid end 50 procent. Eleverne skal stadig som udgangspunkt undervises i deres klasse, men der er ingen krav til, hvor meget af tiden de skal bruge i klassen" og at "i den understøttende undervisning er der ingen holddannelsesrestriktioner", som det fremgår af [en artikel fra Folkeskolen.dk, 19. juni 2013](#), afsnittet om "Løse rammer for kommunerne".

Vores intension er at formulere et idekatalog, der forhåbentlig kan inspirere til at udnytte de samlede ressourcer, som er til rådighed til at implementere skoleformen, hvor vi kan se muligheder for at støtte op om børns bevægelse og trivsel, men også har bud på nogle samarbejdsflader, der arbejder inkluderende og forebyggende.

Vi håber, at vi kan samarbejde om at understøtte såvel børnenes udvikling i skolen som deres læring i fritiden, hvor vi også selv som klubber har potentiale for at blive endnu bedre.

I det følgende gengiver vi klublederes og medarbejders bud på, hvordan klubbernes kompetencer kan komme i spil i forhold til den understøttende undervisning, direkte såvel som indirekte.

3.1. Direkte understøttende undervisning:

- Klubben kan i samarbejde med skolen tilbyde at supplere skolens undervisning med *specialiserede læringsfællesskaber i de praktiske, musiske og bevægelsesorienterede fag*, og evt. fortsætte forløb for særligt interesserede børn, når skolens forløb stopper. Dvs en slags version 2.0 læringsforløb/valgfag i nicheprægede fag, fx floorball og andre idrætsdiscipliner, som børn skal præsenteres for i idrætsundervisning
- Klubben kan bidrage til *projekter, emneuger, A-uger, temauger eller tilrettelægge længere læringsforløb i alle værkstedsfagene* og i det hele taget i en række forskellige nicheprægede emner, der kan supplere undervisningen i natur og teknik, håndværk (tidligere sløjd), design (håndarbejde), idræt eller andre emner, der kan være svære at placere i et pensumorienteret undervisningsforløb, fx lystfiskeri, motorlære, roning, dans – you name it! Vi kan tilrettelægge inkluderende aktiviteter her og nu – efter behov og ud fra de temaer, der opstår i

---

børnegruppen. Eller som fordybelse i et fag/emne, der supplerer skolens undervisning.

Fx har en skole gjort brug af klubmedarbejderes kompetencer og relationer i forbindelse med at tilrettelægge sprogundervisning, seksualundervisning og rollespil (sidstnævnte er især brugbart i teambuilding og inklusion). Klubben har deltaget i et halvt års skolemadsprojekt på tværs af klub og skole - et videnskabeligt projekt med fokus på sammenhæng mellem kost og indlæring.

- *Brobygning til ungdomsuddannelse.* Klubberne har fingeren på pulsen i forhold til, hvad der optager og engagerer større børn og unge lige nu. Vi har samlet set i Frederikssund Klubberne faguddannede medarbejdere med viden og erfaring fra flere fagområder, fx tømrer, kok, frisør, elektriker, møller – plus vi har medarbejdere med særlig erfaring inden for syning, billedkunst, styling, dans, vandaktiviteter, motorlære, diverse sports- og fitness-discipliner.
- *Fordybelsestid, eftermiddagshold eller rullende lektiecafé,* hvor klubpædagoger om eftermiddagen kunne fortsætte, hvor lærerne slap om formiddagen, fx etablere aktiviteter som: Lav din egen film, lær at spille i band, teater eller tage børnene med på ture til museum, på udstilling, i skoven eller arbejde videre i vores værksteder. Dvs. fordybelse i et emne, som lærerne arbejder med i klassen. Vi har busser, der kan transportere grupper af børn ud af huset.
- *Andre afvekslende læringsmiljøer/forløb,* det kan fx være ture eller timer med mulighed for hands-on-læring for de børn, der har brug for andre måder at lære matematik, dansk, natur- og teknik, fx "fra jordtil-bord-forløb", hvor der indgår lystfiskeri (hvad er spisefisk?, fangstperioder), hvordan tilberedes de? (madkundskab) og dansk og matematik (finde, læse og udregne opskrifter, der skal bruges til 20 i stedet for 4 personer) og lign. På sigt - måske en mulighed for at udvikle supplerende produktionsskolelignende læringstilbud til børn med taktile læringspræferencer – på mellemtrinnet.
- *Supplerende sproglære.* Frederikssund Klubberne er en populær praktikplads for norske pædagog-studerende. En klub har oplevet, at en norsk pædagog tilrettelagde et sprogundervisningsforløb i norsk på en skole. Flere norske pædagogstuderende vil kunne supplere lærernes undervisning i norsk på skolerne.
- *Supplerende seksualundervisning.* Klubmedarbejdere har - om ikke dagligt så - meget ofte samtaler med børn om sex, kroppens udvikling i teenageårene, kærester mm. Og ja, det foregår allerede i 5. klasse. Det er emner, de ikke så gerne deler med deres forældre, og som kan være svære at drøfte på klasseplan, men måske vi kan indlede et samarbejde om skolernes seksualundervisning. Vores medarbejdere repræsenterer begge køn. Klubberne har også tilrettelagt kurser, som handlede om at sætte personlige grænser og sige til og fra ("Et nej er et nej") & kurser om kroppens udvikling i teenageårene.
- *Lege- og bevægelsespiloter.* Klubmedarbejdere kan kombinere bevægelse med trivselsindsatsen eller tilrettelægge *adventureforløb* som fx klatreture, mountainbike-cykling, kajak eller orienteringsløb. Endelig har vi alternative sports- og motionstilbud, herunder daglig bevægelse og sportsturneringer på tværs af skoler og klubber – som kan være et supplement til idrætsundervisningen.

-
- *Fritidslokaler som læringsrum.* Frederikssund Klubberne råder tilsammen over cirka 4000 m² lokaler med værksteder, computerrum, godkendte køkkener og overnatningsfaciliteter, som vi kan samarbejde mere om. Allerede i dag låner flere skoler vores faciliteter, så som lokaler, bus, legeplads, bålplads. Modsat låner nogle klubber skolens lokaler og faglokaler, og nogle steder er der fælles legepladsudvalg.

3.2. Indirekte understøttende undervisning:

- *Trivselsagenter.* Forebyggelse af mistriksel, mobning, konflikter eller stridigheder i en børnegruppe er klubpædagogers spidskompetencer. Vi arbejder løbende med inkluderende aktiviteter, antimobbeprojekter eller andre projekter, der lærer børn at indgå i fællesskaber. Vi spejler dem, så de får øje på deres egne kompetencer, så de oplever, at de kan bruge dem og derved får tro på eget værd. Klubpædagoger arbejder metodisk og målrettet med børns trivsel og sociale liv - og styrker på den måde børns læringsudbytte – og selv-værd. Det kan være i en pige-gruppe, en drengegruppe eller hvis der kommer nye børn ind i en klasse/gruppe, hvor klubben kan stå for inklusionsforløb, så de nye børn inkluderes i fællesskabet.
- *Pigeprojekter med selvskade, misbrugstemaer mm.* Klubber etablerer løbende – og i tæt samarbejde med skoler - forebyggende forløb, hvor vi arrangerer temaaftener og arbejder i forløb fx med piger, der har selvskadende adfærd, eller vi arbejder tematisk med misbrugsproblemer.
- *Inkluderende aktiviteter – teambuilding - i frikvarterer.* Klubpædagoger kan - i samarbejde med skolen – bidrage til inklusion ved at være med i frikvarterer og udbyde aktiviteter i de lange frikvarterer, så børnene får nogle gode relationer.
- *Digitale mentorer.* Klubpædagoger kan fungere som digitale mentorer, der lærer børn digital dannelse og onlinekultur. Det vil sige, hvordan man begår sig på nettet, i chatfora, spil og hvordan man kan sortere i informationer på nettet. Vi har medarbejdere, der er uddannede i at rådgive børn i at navigere på nettet, herunder brug af spil, chatrooms mm
- *Lejrskole.* En klub har gode erfaringer med at lade en klubmedarbejder tage med på lejrskole, det giver klubben mulighed for at arbejde med en hel årgang børn uden for vante rammer, hvor vi kan observere deres trivsel i klassesammenhænge, herunder samspillet mellem lærere og elever, hvor pædagoger ofte er i stand til at byde ind med andre pædagogiske redskaber og børnesyn. Nøgleordet i den kontekst er "konflikthåndtering". Klubmedarbejderen har fx fokus på børns relationer, gruppedynamikker og arbejder på, at børn udvikler metoder til selv at løse konflikter frem for at servere en løsning.
- *Overnatninger og klassefester med indhold.* Klubben kan arrangere klassefester med bevægelse, musik eller andet indhold. Vi har faciliteter til at lade klasser overnatte i klubben eller vi kan tage udenbys alene med klassen eller sammen med lærerne, fx til Lalandia eller andre steder.
- *Trivselssamtaler med børn og forældre.* Klubpædagoger har ofte et billede af barnets sociale trivsel fra mange forskellige arenaer: i klub-

---

ben, på tværs af klubber – i og uden for egen komfortzone. Det bidrager til et bredere billede af barnet.

- *Forældremøder – workshops med forældre*, fx om rusmidler, alkohol og livsstil, men også om computerspil og eksempelvis tandhygiejne. Når det gælder forældremøder, giver nogle skoleledere udtryk for, at det kan være en stor styrke, hvis lærere og pædagoger er to til at facilitere forældremøder, især når der skal drøftes svære emner med forældre, som fx konflikter blandt børn eller hvor der skal udarbejdes handleplaner eksempelvis med inkluderende tiltag.
- *Brobygning til foreningslivet*. Klubmedarbejdere kan formidle og koordinere kontakter til kommunens foreningsliv. Børnene kan i klubtid deltage i fordybelsesforløb, og vi kan koordinere børns deltagelse i sport med de forskellige sportsforeninger.
- *Anden social læring/træning koblet på en aktivitet som fx bevægelse*.

Vi kan i dialog og samarbejde med børnene tilrettelægge forskellige ture og bevægelsesaktiviteter, herunder rollespil, der er eminent som inkluderende aktivitet både for enkelte børn og for grupper af børn.

- *Ferietilbud*. Klubber kan i ferierne gå i dybden med emner og temaer, som børn er motiveret af, som er selvvalgte og frivillige men hvor de har mulighed for fordybelse.
- *Skolemad*. Vi har mulighed for at lave projekter

med skolemad til frokost, fester eller som kokkekurrencer og turneringer i kokkekunst, a la vores Kok Amok-projekt i foråret 2013.

- *Medborgerskab, demokrati og medbestemmelsesprojekter*. Klubberne arbejder løbende med at lære børn at indgå i demokratiske processer, hvor de fx skal blive enige om indkøb til en fest eller aftale indretning af et lokale. En klub arbejder fx pt. med at etablere loppemarked, hvor overskuddet går til Børnefonden for at udvikle børns medborgerskab.

Man kunne også tilrettelægge skolefester som medbestemmelsesprojekter, hvor intensionen med aktiviteten netop kan være at lære børn at agere som samfundsborgere.

---

4. Forebyggelse og inklusion i skole- og klub-samarbejdet

– en erfaringsopsamling af aktuelle og tidligere samarbejder mellem klub og skole.

Interviewrunden viser, at når skole og klub lokalt har opbygget kendskab til hinanden, fx gennem kurser og netværksmøder, da er det ofte skolen, der spørger, om klubben kan hjælpe med trivselsproblemer, pitstop-projekter eller sparring på at tackle børn, der har det socialt svært.

Nedenstående viser nogle af de konkrete samarbejder, klubber og skoler har i gang i Frederikssund Kommune, og som overordnet deler sig i to områder, nemlig inkluderende og forebyggende *indsatser mod en gruppe børn* og tilsvarende *indsatser mod enkelte børn for at sikre en helhedsorienteret indsats*. Se også bilag 1, et eksempel på en konkret samarbejdsaftale mellem en klub og en skole

4.1. Samarbejde om grupper af børn

Klubberne arbejder løbende med at forebygge mobning, trivselsproblematikker, selvskade, misbrug eller bare ryste-sammen-forløb/arrangementer. Klubberne arbejder ofte med grupper og laver samarbejdsøvelser med dem, hvor de fx lærer taler pænt til hinanden, eller vi arbejder med at få gruppen til at fungere efter mobning.

Klubberne arbejder også med gruppedynamikker fx i en klasse eller på tværs af klasser, hvor sociale samspil ikke fungerer, og som gør, at undervisningen har trange kår i skolen.

Herunder en række konkrete - aktuelle og tidligere - erfaringer med andre gruppeindsatser:

- **Relationsarbejde med drenge og pigegrupper – og deres mødre.** En klub har gentagne gange haft succes med relationsarbejde, både med pige- og drengegrupper, primært på 5. årgang. I forbindelse med indsatsen i en 5. classes drengegruppe, gik klubben sideløbende ind og arbejdede med mistrivslen blandt gruppens mødre. Klubben lavede "konfliktmægling" med opfølgning og gode resultater.
- **Dokumentation af arbejdet med en gruppe pigers relationer på mellemtrinnet**
Klubben arbejder med en udvalgt gruppe af børn, der vil skrive sange og optræde på Vilde Vulkaner. Klubmedarbejder optager undervejs film om, hvordan børnene samarbejder, om deres konflikter og hvordan de taler til hinanden. Filmen bliver brugt til at vise børnene og deres forældre, hvordan dynamikken i gruppen er: Hvem tager føringen? Hvem gør ikke?
Filmen bliver en eye-opener for især en af pigerne ift hendes egen adfærd i gruppen. Den bliver grundlag for drøftelser af, om nogen kunne have handlet anderledes undervejs for at opnå et bedre og mindre

---

konfliktfyldt samarbejde om at etablere bandet. Klubmedarbejderen har flere møder med klasselærer undervejs. Børnene samarbejdede og fik etableret et band, der optrådte på Vilde Vulkaner.

- **Samarbejde med skolen allerede i spisefrikvarteret.** En 3. klasse fungerer ikke så godt, fordi der er for få børn. Klubben inviterer alle 3. klasserne og deres lærere ned i klubben i spisefrikvarteret og sætter gang i nogle lege, så børnene i den lille klasse får relationer på tværs af classeskel. Skolen oplever, at hverdagen kom til at glide lettere i skolen bagefter.
- **Fælles udeaktivitet for klub og skole.** Klub og skole samarbejder om at etablere fælles multibane i skolegården og er tæt på at være i mål med det.
- **Særlig indsats for 6.-7. klasse i klubben** → skal medvirke til at fastholde de store børn i klubben og i skolen ved at skabe sociale fællesskaber i dag og aftentimer i klubben. Et positivt fritidsliv kan styrke børns relationer i skolen.
- **Fælles 'ryste-sammen-dag' i skoleårets start.** Skolen har 'ryste-sammen-dag' i september. Ideen er, at klubben tager over og fortsætter arrangementet om eftermiddagen i klubben. Skole og klub samarbejder om arrangementet.
- **Klub og Ungdomsskole samarbejder om større udsatte drenge**
Klubmedarbejder arbejder også på Ungdomsskolen – uden for klubbens åbningstid. Det giver dels et godt kendskab til de større børn og styrker konflikthåndteringen med nogle af de udsatte drenge – også i klubben. Dels har det betydet, at nogle børn fortsætter længere tid i Ungdomsskolen, fordi de får en gennemgående relation til den medarbejder, der både arbejder i klub og Ungdomsskole.
Opstår der en konflikt, er det den medarbejder, der kender barnet, der tager konflikten. Er der indkaldt til netværksmøde om en dreng, er det den medarbejder, der er tættest knyttet til barnet, der deltager blandt andet for at sikre, at flest mulige nuancer – herunder barnets ressourcer – bliver beskrevet.
- **Klubber og skoler har sparring med hinanden om det sociale liv i klubben**
Klubben har årgangsteams/kontaktpersoner, der har ansvaret for samarbejdet med skolens forskellige klasser på mellemtrinnet og 7. klasse. Kontaktpersonerne bliver præsenteret på forældremødet i 3. klasse. Flere skoler efterlyser, at klubber deltager i forældremøder i de større klasser, fordi det styrker klassens sociale liv – og aflaster lærernes sociale indsatser. På nogle skoler opsøger lærerne klubbens kontaktpersoner – knyttet til årgangen - for at få sparring og ideer til at tackle bestemte børn, som også går i klub.
Samarbejde mellem klubbens kontaktpersoner og læreres årgangsteams udgør fundamentet for et godt samarbejde med klasselærer om

---

konkrete børn og grupper af børn, der mistrives. De enkelte årgangsteams i klubben er sammensat med en mand og en kvinde. Det er de samme medarbejdere, der følger årgangen fra 3. klasse til og med 7. klasse, det giver kontinuitet i samarbejdet og sikrer bedre trivsel blandt børnene.

4.2. Indsatser over for børns mistrivsel eller andre vanskeligheder

Nogle steder har hver klasse tilknyttet en kontaktperson fra klubben. På nogle skoler deltager han eller hun i den årlige klassegennemgang + deltager i teammøder med klassens lærerteam efter behov, og der etableres individuelle aftaler om enkelte børn.

- fx har en skole og klub aftalt, at en dreng med ADHD får lov at komme i klub ½ time før alle de andre, fordi det bliver for voldsomt for ham at komme, når alle børn vælter ind efter skole. Klubben støtter i dette tilfælde op om barnets fritidsliv og samarbejder også med forældre, så der bliver en helhedsindsats.
- fx aftaler en klub og skole, at klubben etablerer anden 'undervisning' for en dreng, der har opbrugt samarbejdsressourcerne sidst på dagen, hvor han har svært ved at klare de løse rammer i idrætstimen. I stedet bliver drengen sat til praktisk arbejde i klubbens køkken, hvor han trives med klare rammer for, hvad han skal lave. Og har nu fået overskud til at begå sig med klassekammerater resten af dagen i klubben.

4.3. Mønsterbrydning ved hjælp af klubbens relationsarbejde

"Vi kan spejle børn, så de selv får øje på deres kompetencer og derved bliver i stand til at bruge dem aktivt. Børn – og voksne for den sags skyld – husker deres succeser og tager dem med sig - også senere i livet", siger klubleder Sissi Stoltze.

Eksempel 1: Skolen henvender sig til klubben, fordi de får et barn fra en anden skole, der har formuleret underretninger om ham. Modsat tidligere skoles underretning har klubbens udtalelse om barnet været positiv. Klubben har ikke nævneværdige konflikter med drengen. Det får klasselæreren til at invitere til samarbejde med klubben.

Aftalen er lige pt., at klubben knytter drengen som medtræner på en sportsaktivitet i klubben for at give ham succesoplevelser og ved hjælp af den gode relation til drengen at hjælpe ham til mønsterbrydning.

På sigt skal klubben måske også hjælpe drengen med praktisk lektiehjælp i form af dansk og matematik i forbindelse med sportsarrangementer, dvs. han skal skrive invitationer, lave stævneplakater, udregne priser på stævneudgifter mm. Klubmedarbejderen tager på overnatningstur med hele årgangen, dels som en ekstra hånd, dels for at styrke lærer og pædagogs indbyrdes kendskab og udvikle klub/klasse-samarbejdet med henblik på inklusion.

Eksempel 2: Et barn fik i et halvt år fuld støtte på skolen på grund af sin udadreagerende adfærd, også over for lærere. Drengen starter i klub, hvor pædagogerne får øje på, at han er rigtig god til at sejle kajak. Forældrene har nu taget ham med i Sejlklubben.

4.4. Pitstop-projekter: Klubpædagoger som vikarer, inklusions- eller selv værdsopbyggende pædagoger

Flere klubpædagoger arbejder som vikarer på skolen, fx to formiddage om

ugen. Det kan være i særlige projekter med børn, der ikke kan være i klassen

1. pitstop-eksempel: Pædagog er vikar pga god relation til barnet

En skole beder en klubpædagog være vikar 14 timer på skolen i et tilbud, målrettet tre meget udsatte børn, der måske skal gå på andre skoler.

Pædagogen underviser både i timer på skolen og tilrettelægger alternativ læring i klubben, fx i form af motorlære:

"Når drengene kørte Bocart, snakkede jeg med dem om, hvordan en motor fungerer, vi snakkede om dæktryk, og hvor hurtigt man må køre på vejene. Og så er det jeg siger: Nu har vi haft motorlære".

Pædagogens anerkendende tilgang til barnet styrker barnets selvfølelse, styrker forældresamarbejdet og bidrager til en bedre konflikthåndtering såvel i klubben som i skolen.

Den ene af drengene fortsætter i skolen, mens de to andre skifter skole.

"Når vi inddrager pædagoger i det, er det, fordi vi kalder på deres relationskompetencer. Pædagogen konsoliderer børnenes læring", siger afdelingsleder på skolen.

og måske skal videre til specialklasse og har brug for et pitstop eller brug for at få opbygget sit selvværd efter en række nederlag.

Andre klubmedarbejdere har været fast tilkaldevikar, klasselærervikar for 0.-9. klasse, dog især i indskoling og mellemtrin (vikar i dansk, billedkunst, musik, natur/teknik mm). Vikarjobs bidrager til, at klub og skole samarbejder bedre qua større informationsstrømme begge veje. Ved at koble fritid og skoletid tættere sammen får begge faggrupper bedre kendskab til børnegruppen.

2. Pitstop-eksempel: Pædagog som brandslukker og "buffer" for barnet.

Et barn har brug for et andet skoletilbud og kan ikke gå på skolen uden voldsomme konflikter. Indtil systemet har

fundet et andet skoletilbud, har en klubpædagog været "buffer" for barnet.

Han går med barnet i skole og er social støtte, så det ikke ender i for mange konflikter.

Nogle gange opholder barnet sig i klubben sammen med pædagogen i skoletiden.

3. Pitstop-eksempel:

Klubben underviser enkelte udsatte børn, der ikke kan være i skolen.

Klubben underviser et udsat barn i dagtimerne, fx et barn med autisme, som venter på at komme på en special-skole. Klubben underviser barnet i sociale færdigheder efter anvisning fra skolen, fx øver klubben barnet i at være blandt andre børn, tage bussen, tage ud at handle og andre dagligdags aktiviteter.

4.5. Andre fora for samarbejde og koordination

Skal et styrket skole- og klubsamarbejde styrkes, så det kommer barnet til gode, er det nødvendigt at koordinere arbejdet. Erfaringen viser, at en række koordinerende møder allerede eksisterer mange steder:

Koordinering med fælles formelle & uformelle samarbejdsfora mellem skole og klub er vigtigt

En klub samarbejder med skolen om fælles pædagogisk retning og deltager

---

derfor på personaledage & temadage, blandt andet med overnatning. Klubben deltager sammen med SFO-ledelse fast på infodelen af skolebestyrelsesmøder, inden selve mødet går i gang. Skole og klub har fælles sikkerhedsgruppe med minimum fire årlige møder med skole, SFO, klub, ledelse og AMR. Klubben deltager ved større arrangementer på skolen, men også ved sociale arrangementer for at styrke det kollegiale sammenspil på tværs af skole, SFO og klub. Fx sommerfest, oktoberfest, julefrokost, nytårskure og påskefrokost – og er altid inviteret til jubilæer og runde fødselsdage i personalerummet på skolen.

Andre fora mellem klub og skole for at sikre helhedsindsats om børn

- **Klubmedarbejdere deltager i forældremøder i 4., 5., 6. og 7. Klasse**, et ønske fra begge parter på flere skoler, men det kniber med tid nok i klubben til at være med i klasserne på flere skoler. Skoleledere giver dog udtryk for, at det er en styrke at være to til at facilitere gode forældremøder især hvis konflikthåndtering er på dagsordenen.
- **Klubmedarbejdere deltager i skole-hjem-samtaler i 4., 5., 6. 7. kl.** Er efterspurgt på flere skoler, men er foreløbig strandet pga tidsmangel, især i klubber med opland fra flere skoler. Klubkontaktpersoner er flere steder med på forældremøder i 3. klasse.
- **Netværksmøder** om indsats over for et enkelt barn i sorg, mistrivsel eller ved mobning foregår flere gange i kvartalet i flere klubber. Fx: gik en pige i en klub med selvmordstanker og havde udadreagerende adfærd efter fars død. Hun åbner sig over for en klubmedarbejder og fortæller, hvor skidt hun har det. Klubben tager initiativ til at snakke med den tilbageværende forælder og indkalder også klasselærer til netværksmøde + laver underretning.
- **Uformelle møder med AKT-lærere** eller når der er et konkret problem med et barn, "så ringer vi lige til hinanden".
- **Deltage i hinandens arrangementer og temadage.** Klubmedarbejdere deltager i temadage, skole- og klassearrangementer, hvor de faglige relationer bygges op
- **SSP-møder:** AKT-lærer og klubmedarbejdere er med til SSP-møder hver anden måned.
- **Teammøder ved børnesager:** Klubben tager konkrete bekymrings-sager op på skolens teammøder. Klubben udarbejder udtalelser om børn efter forespørgsel fra skole og/eller PPR – og lægger fx vægt på, at det er en voksen med god relation til det enkelte barn, der står for udfærdigelsen af udtalelsen.

Dialogsamtaler eller workshops med forældre: Klubmedarbejdere deltager sammen med lærere, skoleledere og forældre i dialogsamtaler med forældre eller etablerer workshops med forældre til en gruppe børn, der mistrives.

---

5. Afrunding

Skolereformen giver anledning til, at skoler, SFO, klub og andre aktører skal skabe nye samarbejdsstrukturer for både indskoling, mellemtrin og udskoling, og som gerne skal komme alle børn til gavn.

Kataloget kan forhåbentlig inspirere os til at træde de første skridt sammen i arbejdet med at implementere skolereformen i Frederikssund Kommune.

Vi havde selv brug for at få et overblik over, hvordan vi som klubpædagoger kan bidrage i den kompleksitet, som skolereformen indebærer for både klubber og skoler.

Vi håber, I vil tage imod kataloget i den ånd, det er tænkt – som et første spædt forsøg på at sætte ord og begreber på reformens tanker, og forhåbentlig kan kataloget inspirere til det kommende arbejde i kommunens arbejdsgrupper og således være med til at udvikle en fælles vision for børn i lokalområderne i kommunen.

Frederikssund Klubberne - et fællesskab du ikke vil undvære

Frederikssund Klubberne er et mødested, hvor alle børn fra sidst i 3. klasse og til 8. klasse har mulighed for at være en del af forskellige fællesskaber efter skole – og om aftenen for de ældste.

Uden klubben som mødested vil nogle børn blive udvalgt til at indgå i private fællesskaber i egne hjem, mens andre kommer til at gå alene hjem fra skole – med mistrivsel og ensomhed til følge.

Klubben skaber fællesskaber ved hjælp af aktiviteter, der tager udgangspunkt i det, børn er motiveret for, og som styrker børns livsduelighed.

Klubbernes DNA

At styrke børns livskompetencer er netop en vigtig del af klubbernes DNA, som indebærer, at vi har fokus på at styrke og lære børn:

- Evne til at kunne leve i spændingsfeltet mellem "JEG" og "VI" – dvs. sociale kompetencer
- "Jeg har fornemmelse af, hvem jeg er, og hvad jeg kan", dvs. erkendelsesmæssige kompetencer
- Evnen til selvmotiveret og livslang læring
dvs. faglige kompetencer
- "Jeg er – og derfor bevæger jeg mig,
dvs. sansemæssige kompetencer

Frederikssund Klubberne

Fællesleder Nina W. Pedersen
Administrationen
Heimdalsvej 85
3600 Frederikssund

Telefon 20 58 65 96
ninpe@frederikssund.dk
www.klub.frederikssund.dk
